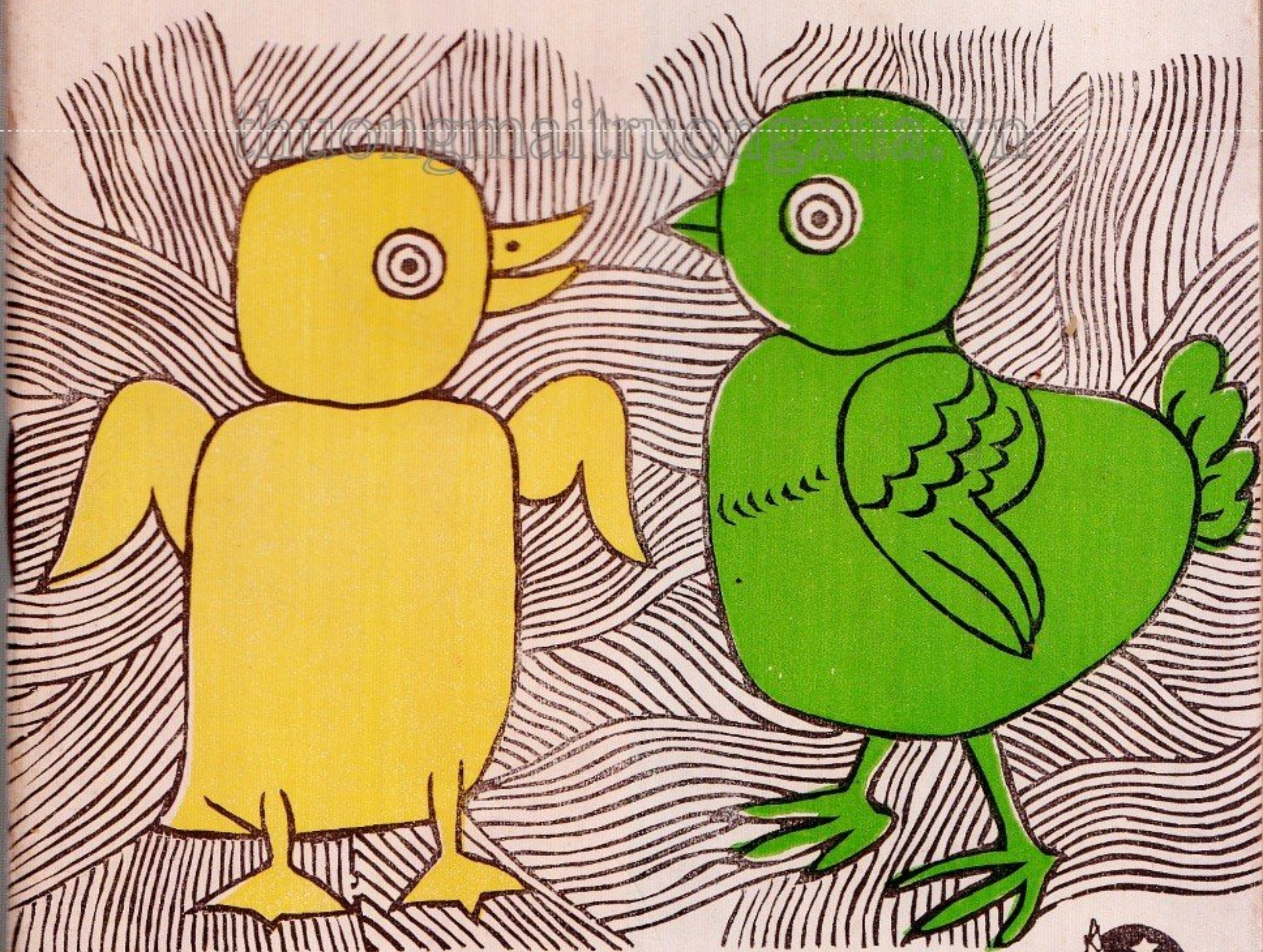

VN

22641

PHẠM HỒ

NHỮNG
NGƯỜI BẠN
IM LẶNG

KIM ĐỒNG

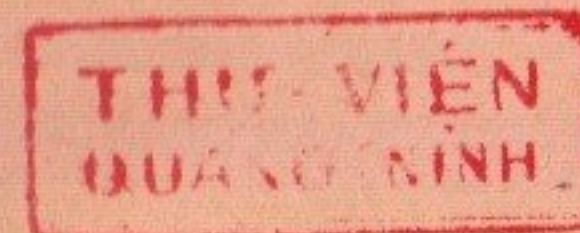
PHẠM HỒ

**NHỮNG NGƯỜI BẠN
IM LẶNG**

Bìa và minh họa của Thành Chương

thuongmaitruongxua.vn

VN: 22641

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG
HÀ NỘI — 1984

Biên tập : ĐÌNH HẢI
Trình bày : PHẠM QUANG VINH
Sửa bài : NGỌC LOAN

NHỮNG CHIẾC GƯƠNG NHỎ

GƯƠNG

Gương nhỏ trong tay người
Gương lớn để ngoài trời:
Cái ao soi sen nở
Cái hồ soi mây trôi.

Đêm ngày soi mây trôi.

THẮM

Thắm lúa không nằm được
Chỉ có gió chạy chơi

Thăm lúa thành thăm hạt
Ái qua, miệng cũng cười.

Lòng vui, ai cũng cười.

THƠM

Bé thơm mùi sữa mẹ
Cây thơm mùi quả, hoa
Sách thơm mùi giấy mực
Xe thơm mùi đường xa.

Mãi thơm mùi đường xa.

CÓ...

Có tiếng gà đang gáy
Trong bông hoa mào gà
Có ánh đèn bé thấp
Trên những vì sao xa...

Trên mỗi vì sao xa...

Có tiếng gà đang gáy

SÓNG

Sóng kia không có tay
Rửa chân em sạch trắng
Về nhà, ngồi ngắm chân
Em nghĩ thương con sóng.

Muốn đi tìm gặp sóng.

MÂY

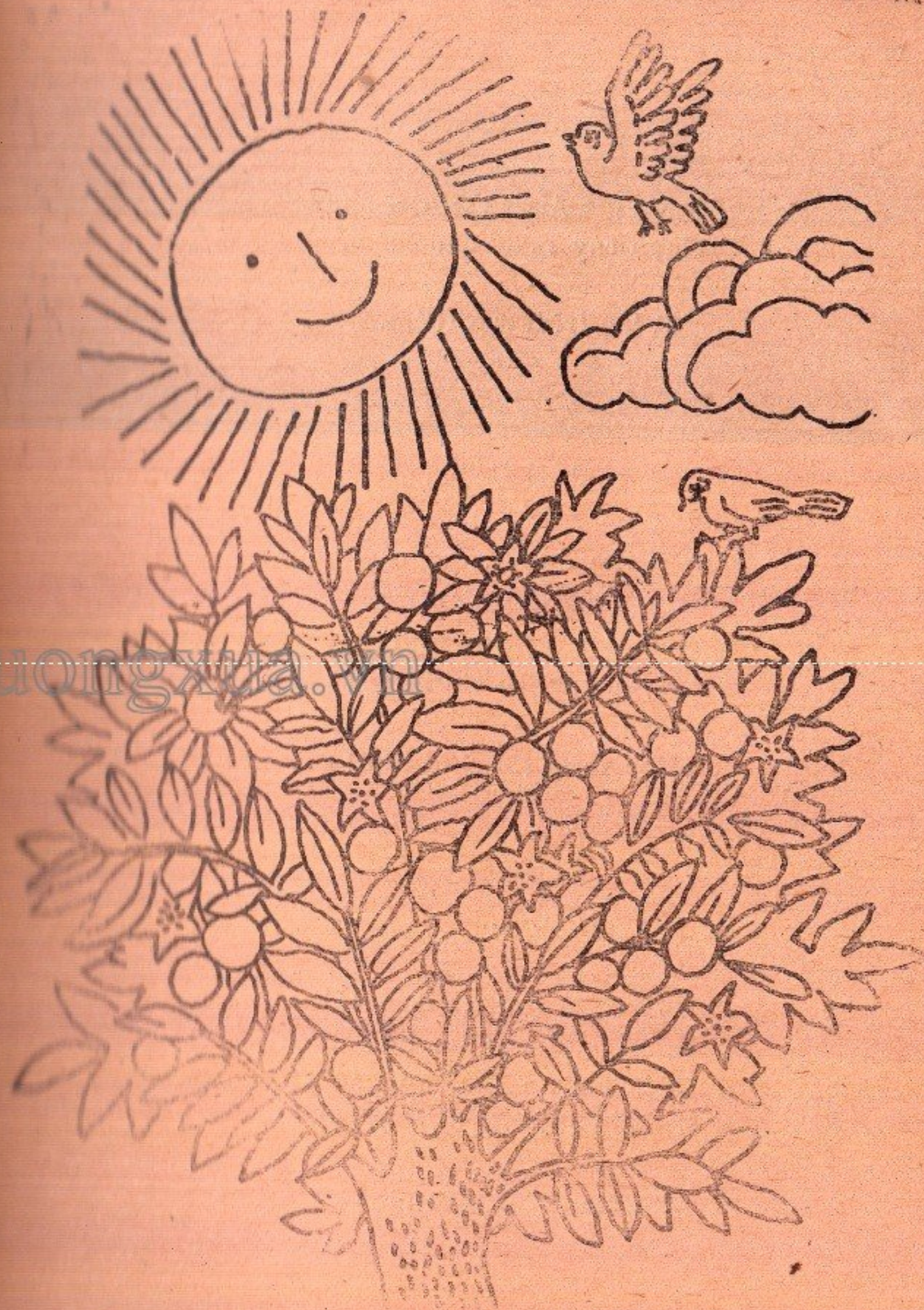
Trăng lên, mây kéo đến
Soi bóng hồ nước êm
Mây muốn xem mình đẹp
Như thế nào trong đêm...

Mây vẫn đẹp trong đêm!

ONG...

Hoa táo nhờ ai gọi
Hoa nhãn nhờ ai mời
Mà sáng nay, mờ dật,
Đã thấy ong đến rồi.

Bao nhiêu ong đến rồi!

NGỌN...

Ngọn lửa đèn lay động
Ngọn núi đứng lặng im
Ngọn gió không ngừng chạy
Ngọn cây ngày cao thêm.

Vút lên trời, cao thêm...

SÂN CÂY...

Sân vừa được trồng cây
Cây giống như đàn trẻ
Nhìn bé, cây vẫy mời:
« Học xong, ra chơi nhé! »

« Học xong rồi chơi nhé! »

NƯỚC...

Nước lên, xuống: biển cả!
Nước nằm im: ao, hồ!
Nước chảy xuôi: sông, suối!
Nước rơi đứng: trời mưa!

Xem kia, trời đang mưa!

CHỜ...

Chim ngủ chờ mặt trời
Mai gọi mình dậy hát
Bé ngủ chờ mẹ yêu
Mai gọi mình dậy học...

Mẹ vui nhìn bé học...

VUI...

Cá vui: mưa trên sông!
Sông vui: đò vào bến
Bến vui: ở cạnh trường!
Trường vui: đông bé đến.

Áo đủ màu, bé đến.

MẮT...

Xe có mắt đèn
Chân có mắt cá
Mắt chim hình tròn
Mắt người hình lá.

Đẹp sao hình lá!

ĐỒ

Hè qua, thu đông đến
Bốn mùa nối theo nhau
Như bốn cánh chong chóng
Đố cánh nào trước, sau?

Cánh nào cũng trước, sau!

CÂY

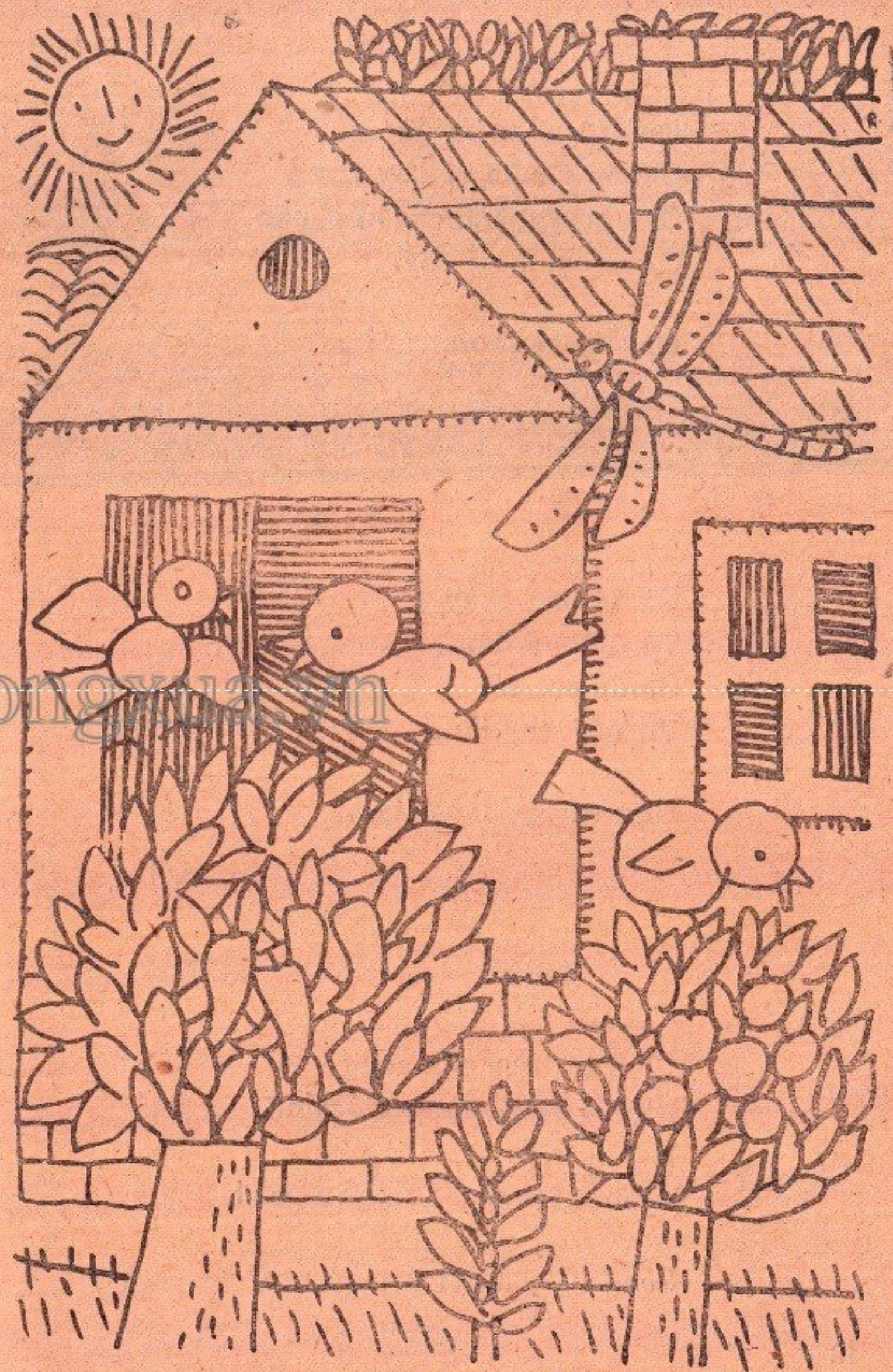
Đêm chỉ thấy cây ngủ
Lặng im, rất lặng im
Sáng ra em mới biết
Trong cây còn có chim!

Cây nuôi đầy tiếng chim.

SẼ

Ông kể: xưa chim sẽ
Cũng to như bồ câu
Vì cái tội cãi nhau
Nên ngày gãy bé lại.

Đến bây giờ, bé lại...!

ỚT

Quả ớt, nằm im đó
Chuồn chuồn ớt bay bay
Ớt muốn thành chuồn chuồn
Ớt sẽ hết thơm cay.

Quý ớt vị thơm cay!

VỊT

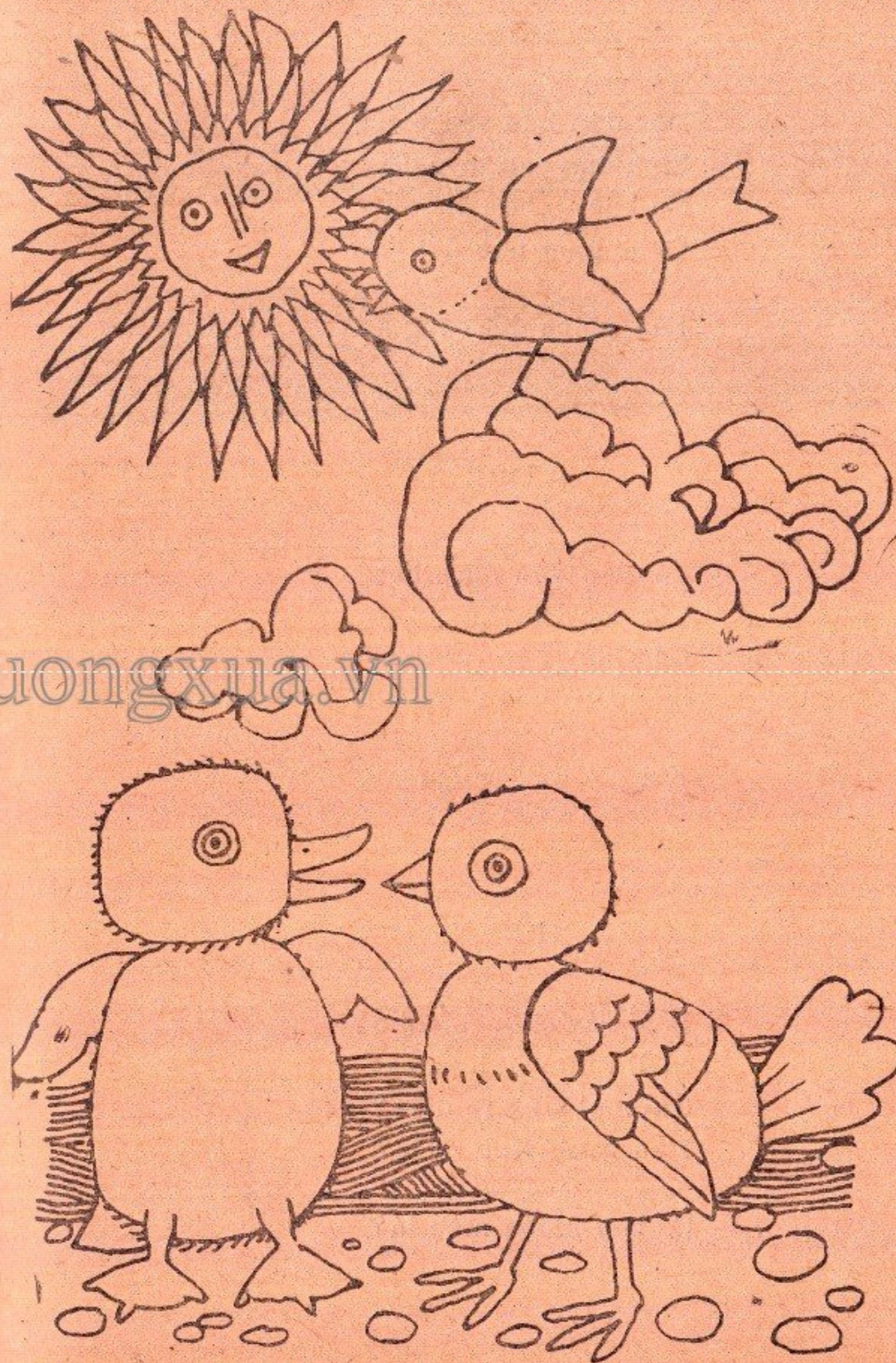
Gà đẻ ban ngày
Vịt đẻ ban đêm
Gà đẻ cục tác
Vịt đẻ, lặng im...

Như trứng, lặng im...

TRE

Lùm tre như nổi sóng
Những chiều lộng gió nồm
Nghìn triệu chiếc lá nhỏ
Nghìn triệu chiếc thuyền con!

Sóng nghịch đời thuyền con.

DƯA

Dây dừa hấu yếu mềm
Sinh đàn con to nặng
Mẹ không bế nổi con
Đánh giao nhờ đất ẩm.

Bao nhiêu đất cũng ẩm.

MÀNH

Vừa leo vừa dính hoa
Vừa leo vừa dẹt mảnh
Hoa bím bím nở tím
Cả mảnh hoa rung rinh.

Khi gió thổi rung rinh.

HỎI

Phải cây sinh ra chim?
Phải nước sinh ra cá?
Gió mát sinh ra điều?
Màu xanh sinh ra lá?

Có bao nhiêu màu lá?

CHÂN

Chân vịt hình mái chèo
Chân tàu hình chong chóng
Chân xe : bánh lăn tròn
Chân bàn im đứng thẳng.

Suốt đời im đứng thẳng!

TƯỢNG

Đá mà cũng thành người
Gỗ mà cũng biết cười
Cái lá có gió thổi
Cái hoa nhìn thật tươi.

Đá, gỗ... đều thật tươi!

BÉ

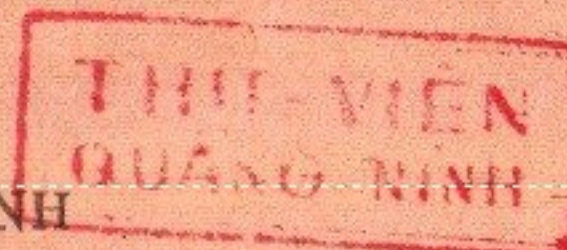
« Mẹ bế con tí thôi!
Lát nữa con bế mẹ! »
Em nghe mà phì cười
Em nói gì, lúc bé?

Khi còn như em bé!

II

NHỮNG NGƯỜI BẠN IM LẶNG

ĐÌNH

VN: 22641

Chân nhọn, đầu tà
Thân hình thẳng tuột
Chôn mình vào cột
Chôn mình vào tường
Cho chị treo gương
Cho em treo ảnh
Xong rồi, hóm hỉnh
Chủ đình tươi tỉnh
Nhô đầu, nhìn quanh...

TẤM LỊCH

Mang đủ ngày tháng
Của cả một năm
Từ mùa nắng ấm
Đến mùa rét căm.

Người gầy mòn dần
Vẫn vui, vẫn mời
Tiễn ngày vừa qua
Chào ngày đang tới!

KÍNH

Cái kính của ông
Cái kính của bà
Tuổi già bịt kín lỗ kim
Cái kính giúp bà thấy lại
Tuổi già xóa nhòa dòng chữ
Cái kính giúp ông đọc ra
Cái kính của ông
Cái kính của bà...

ĐÔI QUE ĐAN

Mũ đỏ cho bé
Khăn đen cho bà
Áo đẹp cho mẹ
Áo ấm cho cha
Từ đôi que nhỏ
Từ tay chị nữa
Dần dần hiện ra...

Ôi đôi que đan
Sao mà chăm chỉ
Sao mà giản dị
Sao mà dẻo dai...

Từng mũi, từng mũi
Cứ đan, đan hoài
Sợi len bé nhỏ
Mà nên rộng, dài.

Em cũng tập đây
Mũi lên, mũi xuống
Ngón tay, bàn tay
Dẻo dần, đỡ ngượng.

Mũ đỏ cho bé
Khăn đen cho bà
Áo đẹp cho mẹ
Áo ấm cho cha
Từ đôi que nhỏ

Từ tay em nữa
Cũng dần hiện ra...

Que tre đan mãi
Bóng như ngọc ngà.

THƯỚC

Bằng gỗ
Xếp lại
Bằng vải
Cuộn tròn
Thước tôi
Đo hết!

★
★

Đo cao
Đo thấp
Đo rộng
Đo dài
Đo đúng
Đo sai
Đo thừa
Đo thiếu
Đo khỏe
Đo yếu
Đo béo

Đo gầy
Đo dở
Đo hay
Đo đêm
Đo ngày
Thước tôi
Đo hết
Đo hoài
Không hết...

CẦU CHỈ

Có chuyện gì thế nhỉ?
Vút tới om cả nhà
Cái quạt thôi cho gió
Cái đài ngừng hát ca.

Hãy tìm sợi chỉ nhỏ
Bắc cầu cho điện qua
Tia chớp lóe xanh biếc
Điện vẫy tay đấy mà!

Mọi chuyện lại đầu đó:
Nhà lại sáng rực rỡ
Cái quạt lại cho gió
Cái đài lại hát ca...

RẾ

Nồi nước to đang sôi
Chảo mỡ to đang nóng
Đặt lên rế bùng đi
Không còn ai sợ bỏng.

Ôm lấy nồi, lấy chảo
Rế như cái dải hoa
Chảo, nồi đang bận nấu
Rế ngồi bên đợi chờ...

CHỒI

Thích buộc nhiều thắt lưng
Cả đời không đi dép
Chôi múa đạo một vòng
Rác trong nhà biển sạch.

DAO VÀ KÉO

Dao chỉ một lưỡi
Kéo có đến hai
Mỗi người một việc
Nào ai kém ai.
Cả hai đều biết
Yêu ông đá mài.

DÂY PHƠI

Ban đêm nằm không
Ban ngày mang nặng
Quần áo giặt rồi
Lên đây đợi nắng.

Rung rinh lấp lánh
Một chuỗi ngọc vui
Mưa rào gửi lại
Tặng chị dây phơi.

CỘT ĐIỆN

Thân cốt sắt, xi-măng
Vẫn trở chùm hoa trắng
Hoa bằng sứ, không tàn
Ôm trong người dòng điện.

Không hề thấy mặt điện
Chỉ thấy dây ngang trời
Chỉ biết khi đêm đến
Khắp gần xa, sáng ngời...

BẢNG CHỈ ĐƯỜNG

Nơi này có tàu qua !
Nơi kia có trường học !
Suốt đời, nói mỗi điều
Một điều thật có ích !

HÒM THƯ

Ngôi nhà nho nhỏ
Mái nghiêng che đầu
Có khe làm cửa
Cho thư lách vào.

Gặp nhiều bạn lạ
Hỏi quê từ đâu
Quen nhau chưa lâu
Chia tay đi khắp.

Lớp này vừa đi
Có ngay lớp khác
Nhà luôn đông khách
Sáng chiều lặng yên...

CẦU

Ai vừa đi qua ?
Tiếng cười rất trẻ !
Cầu rung cả người
Xe gì nặng thế ?

Mặt trời đỏ rực
Mặt trăng xanh mát
Chân không chạm đất
Cũng đi qua cầu.

Soi mình xuống nước
Nước chảy về đâu !
Cầu mãi ở lại
Đón người trước, sau...

BÀN LÀ

Tôi như chiếc xe lu
Là áo quần thật phẳng
Vải được là, đẹp ra
Lụa được là, rực sáng
Sờ người tôi lạnh tanh
Áo quần nhàu ngán ngàm

Tôi sống bằng sức nóng
Của lửa điện, lửa lò
Vải dày, lụa lại mỏng
Ấy là điều phải lo...

GHẾ ĐÁ

Mưa nắng bốn mùa
Ghế luôn nằm đấy
Đợi người đi chơi
Mỗi chân, ngồi nghỉ

Mùa hè, ghế nóng
Che mát, cây lo,
Mùa đông ghế lạnh
Hơi người sưởi cho.

GIƯỜNG

Từ nôi sang đây
Bé nằm suốt ngày
Bé ngủ suốt đêm

Bố mẹ hai bên
Bé nằm ở giữa

Chiều luôn một cỡ
Trái xuống là vừa !
Bé ngày một lớn
Giường làm thước đo.

III

SEN NỞ

KHI SẮP VÀO ĐÊM

Khi sắp vào đêm
Có một phút giây
xa gần đều im ắng.

Kháp cánh đùng quạnh vắng
Mọi người đều ở trong nhà.

Thơm xa hơn mùi hương của hoa
Đậm đặc hơn màu xanh của lá.

Mặt trời đã lặn xuống tận đâu?
Những ngôi sao sắp về từ muôn ngả...

Chỉ một phút sau thôi
Đêm đã đến rồi!

Những chú dế kéo đàn rí rả
Ếch và nhái đồng ca hối hả.

Cả đồng quê sau một ngày vất vả
Đang lặng im nghe bài hát của đêm dài.

Một giọt sương
vừa khuya nhẹ sau vườn cây
Mâm cơm tối chờ ngọn đèn em đang thấp...

QUẢ SƯƠNG

Sáng sáng đầu ngọn cỏ
Những giọt sương treo mình
Nhìn như một thứ quả
Trong suốt và long lanh.

Cỏ như nói với em:
— Chúng tôi chỉ là cỏ
Không sinh ra được quả
Ngon ngọt như nhãn, na...

Chúng tôi chỉ sinh ra
Những quả sương như thế
Đừng chạm vào bạn nhé
Để yên vậy ngắm chơi!

Em cúi xuống bồi hồi
Muốn nói thầm với cỏ:
— Quả của bạn đẹp quá
Cứ trong suốt như gương
Chỉ nhìn đã thấy mát
Một cái mát khác thường!

Em bước đi rón rén
Cứ sợ động vào sương
Cứ sợ làm rơi mát
Loại quả mình yêu thương.

CẦU VỒNG, CẦU GỖ

Mưa nắng bắc cầu vồng
Ai đi đâu? Về đâu?

Không có sông dưới cầu
Chỉ menh mông đồng lúa

Cầu vồng hay cầu lụa?
Rực rỡ bảy sắc màu!
Cầu nán đợi hồi lâu
Không thấy ai, biến mất!

Chiếc cầu gỗ mộng nước
Lục tục người lại qua
Tiếng chân, tiếng cười nói
Đi gần và về xa...

SƯƠNG MÙA THU

Cánh đồng làng chiều thu
Sương là là phủ trắng.

Gặp lúa đang vàng mơn
Sương như được sưởi ấm.

Em rất thích đứng ngắm
Cảnh chiều thu sương mờ.

Mấy bóng người về xóm
Như trong một bài thơ...

SEN NỞ

Nước gương
Im sáng
Cá bơi
Im lặng
Chuồn chuồn
Soi bóng
Bé ngồi
Lặng ngắm
Từng cánh
Hoa sen.

Hoa thấp
Hoa cao
Hoa trước
Hoa sau
Lấp ló
Nghiêng đầu.

Rình xem
Sen nở
Bé chờ
Chờ xem
Từ từ
Khẽ mở
Trăm nghìn
Cửa lụa
Xinh tươi
Mát hồng...

Chỉ thấy
Im lìm
Đong đưa
Đong đưa
Hoa sen
Lặng đũa
Cùng rong
Cùng lá
Cùng cá...
Cùng chim

Chỉ nghe
Hương sen
Mặt hồ
Tỏa khắp
Chỉ nghe
Thơm mát
Gió hồ
Bay xa...

★
★★

Bé về
Hỏi mẹ
Bé về
Hỏi cha:
— Ao gần
Ao xa
Giờ nào
Sen nở?

— Con ơi
Sen nở
Không như
Cửa sổ
Tay người
Mở ra!
Dịu dàng
Sen nở
Nhẹ hơn
Hơi thở
Chậm hơn
Trắng đi
Mà sen
Nở đầy
Ao kia
Hồ nọ...
Con ơi
Sen nở
Như con
Lớn lên,
Ngồi rình
Mà xem
Nào ai
Thấy rõ!

Chỉ biết
Sen nở
Và con
Lớn lên!

MỘT ÔNG TRĂNG

Một bầu trời
Một ông trăng.

Mỗi một tháng
Một lần tròn.

Trăng trên sông
Trăng trên lúa.

Trăng giữa cửa
Trăng sau cây.

Trăng tiễn thầy
Trăng đón bạn.

Trăng mẹ vắng
Trăng còn ông.

Trăng trong tranh
Trăng sáng thật.

Trăng chợt gặp
Trăng mãi chờ.

Trăng mờ mờ
Trăng vắng vắng.

Trăng thừ học
Trăng tắm đêm.

Trăng rước đèn
Trăng thi hát.

Trăng thơ Bác
Trăng bà ru.

Trăng thả diều
Trăng gánh cỏ.

Trăng sừng nỏ
Trăng giặc rơi.

Trăng nửa trời
Trăng cả nước.

Một ông trăng
Một bầu trời.

Mỗi một người
Mấy ông trăng?

Một ông trăng
Nghìn ông trăng...

NHỮNG ĐÔI CỎ

Em đưa cả đàn bò
Lên đồi cao gặm cỏ
Trong màu lá xanh non
Em thấy màu trắng sữa.

Mây trôi từng đám nhỏ
Cừu ai chăn giữa trời?
Tiếng bò em giật cỏ
Nghe quen rồi vẫn vui...

Những đôi cỏ nổi đuôi
Nhìn xa như sóng lượn
Những dáng bò đứng im
Những lưng bò rung động...

Đồi xanh như vú lớn
Nuôi đẹp bò nông trường
Hàng nghìn bầu vú nhỏ
Ngày từng ngày, sữa tuôn...

NHÀ TẬP THỂ

Nhà tập thể của em
Như tổ ong mật lớn
Ong đủ mặt ban đêm
Ban ngày thường đi vắng.

Một người nằm xuống ốm
Cả cầu thang biết rồi
Một nhà sinh cháu bé
Cả cầu thang mừng vui.

Nhà tập thể đông người
Nấu ăn cùng ra bếp
Đám cười góp chung quà
Rác rưởi cùng dọn quét.

Cảnh này bình thường thôi
Nhưng với em đẹp lắm:
Khu tập thể lên đèn
Những tổ ong rực sáng!

MƯA

Mưa rồi!
Mưa rồi!

Hạt này
Đã đến
Hạt nọ
Đang rơi.

Bé xòe
Tay nhỏ
Thò ra
Ngoài trời.

Chanh chách!
Chanh chách!
Mát mát
Êm êm.

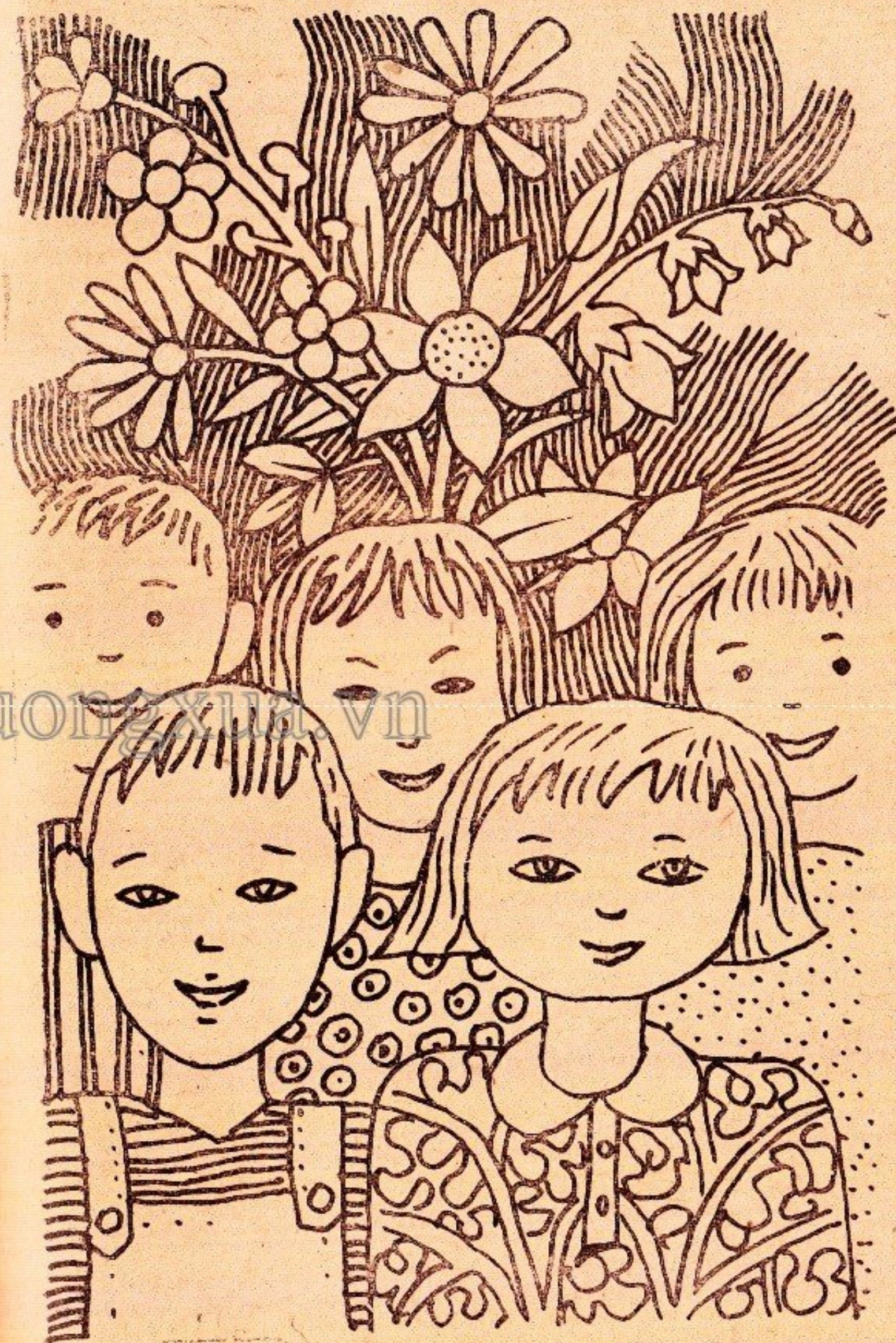
Bao nhiêu
Là hạt
Đậu lòng
Tay em.

Lạ lùng
Bé nhìn
Phải vừa
Xuống đất
Mưa lại
Lên trời
Nên bao
Nhiều hạt
Mãi còn
Rơi... rơi...?

BÔNG HOA GÌ BẠN HỖI?

Đố bạn biết
Bông hoa gì
Phút giờ nào cũng có thể hiện lên và hé nở
Nở rồi biến đi
Mà không tàn
Lúc sau lại nở
Ngày sau lại nở
Mãi rồi còn nở...?
Bông hoa gì
Đủ các màu: vàng, đen, trắng, đỏ
Chung một tên thôi...?
Bông hoa gì
Không nở trên cây
Mà nở ngay trên khuôn mặt con người...?

Đó là nụ cười!
Đó là nụ cười!
Trao yêu thương bè bạn muôn nơi...
Đó là nụ cười!
Đó là nụ cười!
Nuôi màu xanh trái đất xanh tươi...

CÓ MỘT NGÔI SAO NẤP SAU CÀNH LÁ

Một ngôi sao xanh
Nấp sau cành lá
Vừa sáng ngời đỏ
Đã lại biến mất
Đã vụt hiện ra

Như mắt em bé
Nấp chơi ú... òa...!

Mắt chú trịnh sát
Đổi đồn giặc xa

Như mắt mèo ta
Trong câu chuyện cổ

Một ngọn đèn nhỏ
Ai học giữa trời

Viên ngọc sáng ngời
Ai gieo đáy nước...

TRĂNG LÊN GIỮA BIỂN

Tắm suốt buổi chiều dưới biển
Bây giờ trăng mới chịu lên
Hay trăng vừa tắm vừa tìm
Một vật báu trắng đánh chìm dưới đáy?

Hay trăng vừa tắm vừa ghé thăm cô cháu quý
Một nàng tiên ngủ giữa đảo san hô?

Mọi người đang cùng em ngồi chờ
Và ngóng mãi, ngóng trăng, sốt ruột!

Bây giờ trăng mọc
Ai cũng vui như được gặp người thân

Xa mà vẫn thân.

Trăng ngồi ngay trên mặt nước
Chân trời như xích lại gần
Mặt biển giờ như cái mặt bàn loáng nước
Một mình trăng ngồi tiếp hết.
Bao nhiêu người trên bãi nhìn ra.

Trời nước nguy nga
Nhìn mặt bạn
Em biết mặt mình đang sáng rõ

Sáng của Trăng
Và của cả biển xanh kia nữa!

TÀU HỎA

Con tàu dài
Chơi rồng rắn,
Con tàu ngắn
Chạy ngang lưng;
Chuyến tàu hàng
Nhìn lặng ngắt,
Chuyến tàu khách
Thật đông vui!
Toàn người ngồi
Là tàu rộng;
Đứng chật cứng
Là tàu đông,
Không bằng lòng
Tàu không khúc;
Lúc thích nhất
Tàu kéo còi;
Hút thuốc chơi
Tàu nhả khói;
Chạy trong tối
Tàu sáng trưng;
Chạy dưới trăng
Tàu như múa:
Rất hăm hở
Tàu ra đi;
Rất uy nghi
Tàu đến đích;

Chạy thẳng mạch
Bác tốc hành;
Ghé thăm cùng
Cô tàu chợ;
Chở em nhỏ
Tàu rất xinh;
Chở linh mình
Tàu rất trẻ...

Tàu bán vé
Chạy ngoài ga
Chạy trong nhà
Tàu của bé!